

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

23. De idoneo, ac legitimo ministro sacrificij Missæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

dicuntur de ijs, qui in extreum vitæ periculum deuenerunt, quibus singula verba iam haec tenus exposita non inepte conueniunt.

Nond Queritur, An Missa pro fit parvulis, qui cum baptismo ex hac vita excesserunt, nondum rationis vnum confecuti? **Respondeo**, nequaquam cum pro certo, & indubitate habeamus, eorum animas corporum vinculis solutas statim ad celestem patriam euolare. **Quaeres**, an Misserum sacrificia facienda sint cum hi parvuli sepiuntur? **Respondeo**, esse facienda: non ita tamē ut pro illis offerantur: nec item in Missa precatio-nes vlla pro ijs fundantur: sed sacrificia sunt, pro omni bus mortuis, quorum peccata adhuc expiantur: ergo sunt, hæc sacrificia ad aliorum mortuorum subsidium, & viuorum solatium, qui vident Ecclesiam sollicitè suis votis, precibus, suffragijs, & sacrificijs eos qui sunt morte dele-ti, iuuare. **Hæc ex S.Thoma**, in 4.d.45.q.2.art.2.Pa. lu.4.d.45.q.1.art.2. & Naua.de orat.c.19.nu.65.

Decimo Queritur, An Missarū sacrificia mor-tuis, pro quibus sunt, certa, ac firma lege profint? **Sotus** in 4.d.19.q.2.art.4. videtur negare sic mortuis sacrificia prodesse, sed liberali duntaxat Dei vo-luntate, ita ut misericorditer ea Deus accepta, & grata habeat, non autem ullius à se late legis ne-cessitate. **Nam mortui**, inquit, non amplius sunt in ditio-ne, & potest atque Ecclesia, ergo eas iuuare non potest ab-soluendo, sed suffragando, suffragia autem profunt, si Deus, ea accepta sibi habere dignetur. **At in 4.d.21.q.2.art.3.** ait magis pium esse oppositum senti-re. **Quare probabilius mihi videatur**, quod alij docuere, videlicet Couar. cum alijs in r. Alma ma-ter. p.1. §.5.num.ii.certa, & firma lege Dei sacrificia prodesse ijs, qui iam obiere: quoniam tum Eccle-sia, qua pro illis sacrificat, tum ipsi mortui, pro quibus sacrificia offeruntur, Dei gratia, & chari-tate prædicti sunt: ergo nihil est, vnde sacrificij fructus impediatur: & hæc opinio, cum sit magis pia, & rationi consentanea est amplectenda. **Dices**, eos mortuos extra dictiorem Ecclesiæ iam el-ſe constitutos. **Respondeo**, inde colligi, eos per Ecclesiā à peccatis non solui, quemadmodum viui absoluuntur: nam in hos Ecclesiæ ius, & au-toritatem habet, qua eos ligat, ac soluit: at vero mortuos iuuat, nō quod eos à peccatis absoluat, sed quod sua ope, & auxilio subleuer, cuius tamē subidia voluit Deus sua certa, quam statuit lege grata habere, & accepta. **Hoc autem inde colligi-**mus, quia Diuina est traditio Apostolorū ferme-ne nunciata, vt pro mortuis precemur, & sacrificia offeramus, ergo Christus Dominus, qui hoc traxit, & qui hoc nobis nunciari iussit, eo ipso, voluit huiusmodi suffragia pro mortuis tanquam grata, & accepta sibi offerri.

Caput XXIII. De Idoneo ac legitimo Missæ sacrifi-cij ministro.

Hoc loco quedam tanquam certæ, & explo-ratae veritatisponi oportet: quæ cū de Eu-charistiā, vt est Sacramentum, agetur, fusi ostē-dentur. Ea autem sunt huius sacrificij ministros esse Sacerdotes, auctoritate Ecclesiæ ritè, & legitimè

Sacris Ordinibus initios. **Deinde** eos mini-stros esse ad consecrandum corpus, & sanguinē Domini, & offerendum, & sumendum, & alijs im-pertiendum. **Denique**, ministrum, vt legitimo iure, & ritè absque peccato cōsecret, offerat, & det alijs, oportere liberum esse, & solutum ab omni excommunicatione, suspensione, interdicto, ir-regularitate, & ceteris iuris Canonici, vel Diu-ni poenit, vel impedimentis. **Pari ratione** in pra-fentia non est disputandum, an plures Sacerdotes possint simul eundem panem, vel vinum conser-vare: nec item, quæ mens, & voluntas in Sacer-dote ad sacrificandum exigatur.

His positis, primò queritur, an quemadmodū solus Sacerdos iure diuino est legitimus mini-ster Eucharistie consecrandæ, offerendæque, ita solus quoque ipse sit eodem iure Diuino mini-ster in ea alijs cōferenda. Nam Luc.22. Iolus Apo-stolis, & Discipulis præcepit Christus. **Hoc facie**, id est, consecrate, & offerte, & eisdem videtur quoque dictum: Alijs Eucharistiam ministrare: que tria ipse præstiterat: nam, & consecraret, & obtulerat, ac dederat. **At vero** ex altera parte o-lim Diaconi corpus Domini a Sacerdotibus con-secratum de more alijs impertiebant. **Respondeo** in hunc modum, ratione munieris, & officij ordi-naria potestate solus Sacerdos iure Diuino alijs Eucharistiam confert; Diaconus vero mandata sibi, & commissa potestate ius, & auctoritatem habere potest Eucharistiam à Sacerdote cōse-cratam alijs dandi. **Olim** in Ecclesia eam Diaconi ad absentes, & ægrotos deferebant, vt constat ex Iu-stin.in Apolog. Cypria. serm. de lapsis. Clem. lib.8. c.ij. Apolo. c.28. & in Concilio Carthagin. 4. can. 38. habetur: vt Diaconus præsente Presbytero Eu-charistiam corporis Christi populo, si necessitas cogat, iussus eroget. Et c.Diaconus Distinct. 93. ex Pelagio refertur: Diaconi Sacri corporis etergationē ab complicitu Episcopi, seu Presbyteri, nisi his absentibus, ius nos habent exercendi. Vbi Glossa, annotavit: Vbi necesse sit exigit, & Presbyter est absens, potest Diaconus etiā iure suo bapizare, & corpus Christi dare infirmis, si consecratū est, sed in Ecclesia, præsente Presbytero, non potest, etiam si ne-cessitas exigat, nisi iussus à Presbytero; respici, cum multi sunt, qui indigeni Baptismo, & Presbyter nequit omnibus sufficere; similiter cum multi sunt, qui volunt Christi corpus accipere, nec Presbyter omnibus sufficit. **Hæc Glossa**. Co-cilium vero Nicen. Can.14. & habetur c. Peruenit, 1. Dist. 93. sic ait: Peruenit ad Sanctū Concilium, quod in locū quibusdam, & Curiaribus, Presbyteris Sacramenta Diaconi porrigan; quod neque regula, neque consuetudine ita ijs, qui offerendi sacrificij non habent potestatem, ijs qui offerant corpus Christi porrigan. **Hoc ergo** omnia ampu-tant, & accipiunt per ordinem, post presbyteros ab Episcopo, vel Presbytero Sacra Communionem. **Quod**, si non fuerit in præsenz, vel Episcopus, vel Presbyter, tunc ipsi preferat, & edat. **Hæc Concilium**. Irreperat abutus talis, nempe, cū Episcopus rem Diuinā faciebat, Pre-byteri, ac ceteri Ecclesiæ ministri de manu eius Eucharistiam de more accipiebant: & quia Episcopus aliquando defatigabatur, cōcedebat Dia-cono, vt corpus Domini ceteris Clericis porrigeret. **Vnde** factum est, vt connuentibus, vel di-ſimulantibus Episcopis, Diaconi Eucharistiam Presbyteris etiam ministrarent: quem abutum tollendum è medio Concilium curavit, quod

hinc

hinc Diaconi insolentiores effecti fese audebant Presbyteris anteponere. Procedente vero tempore, Diaconis abrogata est facultas corpus Domini ceteris, etiam laicis porrigenendi, quamuis sit illis potestas reliqua distribuendi sanguinem: hic enim cum ministraretur in calice, necesse non erat, ut à Diacono tangeretur, ut necesse erat corpus Dominicum ab eo tangi, cum illud ceteris præbebat.

In Concilio Arelatenensi 2. Can. 15. habetur: In secreto Diaconis inter Presbyteros sedere non licet; vel corpus Christi presenti Presbytero tradere Diaconi ne presentem: quod si fecerint, ab omni officio Diaconatus abscedant. Ex dictis cerneret licet, Diaconum Eucharistie consecrandam, vel offerendam nullam facultatem habere posse, siue ordinariam, siue mandatam, aquae commissam: Eucharistiam vero alijs subministrandi, auctoritate commissam habere posse, ordinariam non item, quoniam haec solis Sacerdotibꝫ ratione sui muneris, & officij conuenit.

Secundo Quæritur, An sicut omnis Sacerdos Eucharistie consecrandam, & offerendam iure Diuino habet potestatem, sic etiam habeat eandem Eucharistiam alijs distribuendi? Respondeo, hoc esse discrimen inter potestatem consecrandi, offerendi, & inter potestatem dandi Communionis Sacramentum; quod illa est facultas aliquid obediendi circa ipsum Christi corpus; haec vero est potestas conferendi alijs Sacramenta, quod est proprium parutoris perfum, & munus: ac proinde non eo ipso quod quis in Sacerdotem creatus potestatem habet consecrandi, & offerendi, habet illi dandi alijs Eucharistiam: ad hoc enim iurisdictio requiritur, ad illa vero non item. Nulli igitur Sacerdoti simplici omnis iurisdictionis exercitio licitum est Eucharistiam alijs ministrare. Quæretur, an fas illi sit eam dare per solam à Parochio concessam facultatem. Respondeo, fas esse, quia cum sit Sacerdos, & sola ei debet iurisdictio, eam accipit Parochi concessum: Parochus enim, quemadmodum cum sibi subiectis ministrat Eucharistiam, virtutis suo iure, sic eandem per alium conferre, iure suo, & auctoritate potest. Nam ad Eucharistiam porrigenam alijs, non requiriatur ultra ordinationem in Sacerdote villa Episcopi approbatio, ut necessaria est, ad confessiones ponitentium audiendas, vel ad Diuinum verbum annunciantum.

Caput XXIV.

Quibus diebus sacrofæcum Missæ sacrificium immolare sacerdotes iure possint, & debeant.

Primum Quæritur, An simplex Sacerdos, cui nulla est animarū cura commissa, nec Beneficium Ecclesiasticum collatum, Missæ sacrificium aliquando offere, iure, & lege cogatur? Due sunt Theologorum sententiarū: una docet, in nullū lethale peccatum incurrit eiusmodi Sacerdotē, si nunquam sacrificet: sic Alexander 4.p. q. 51. m. 2. Bonav. 4.d. 12. p. 2. art. 2. q. 2. Gab. in Cano. Missa. l. 87. Vito. in sum. de Sacram. n. 94. Cai. p. 3. q. 82. ar. 12. L. de fm. 4.p. 1. q. 23. art. 10. Palacius 4.d. 13. dīp. 1. Hi, & quidam alij sentiunt eiusmodi Sacerdotem,

etiam si absque causa iusta à sacrificando abstineat perpetuō, minimè lethale peccatum admittere: quandoquidem nullus extat Canon. quo ad illud faciendum adigatur: fatentur quidem peccare, sed solum cum contemnit, vel cum alijs offendit causam præberet. Juniores quidam putant opinionem hanc esse probabilem, eam multis verbis tuerit Rosella. Eucharistia 3. n. 33. quamuis solum contendere videatur huiusmodi Sacerdotem non peccare lethaliter. De quodam Sancto Presbytero historiæ commemorant, nunquam eū religiosus, & humilitatis causa sacrificare voluisse.

Altera opinio contrarium omnino docet: S. Thom. 3.p. q. 82. art. 10. primam sententiam ait esse irrationalib[er]e: idem videtur dicere 4.d. 13. q. 1. art. 2. q. 1. ad 2. Plures opinantur delinqueret eiusmodi Sacerdotem, si citra causam legitimā fese à sacrificando, aut semper, aut coto anno contineat: Ita Ricard. m. 4.d. 13. art. 2. q. 2. Dur. 4.d. 13. q. 2. & Palud. 4.d. 13. q. 2. Maior. d. 12. q. 5. Antonin. p. 3. iii. 13. c. 16. q. 12. Angel. Missa. n. 44. Siluest. Missa. q. 7. Sot. 4.d. 13. q. 1. art. 10. & Tabien. Communio. q. 12. Armil. communio. n. 14. Nauar. inc. c. 25. n. 88. & sanè, qui Sacerdos creatur, consecraturq[ue] ad rem diuinam faciendam, & nunquā sacrificiū facit, & offert, videtur diuini munieris, & officij contemptor, si absq[ue] vlo impedito, & causa iusta, & legitima id prætermitat, cū eo superfedeat, quod præstare alioqui debet. Et Paulus 2. Cor. 6. Hortamus, inquit, ne in vacuum gratiam Dei recipias: Petrus quoque 1. Pet. 4. Vnusquisque sicut accepit gratiam, in alterius non illam administraverit: & Greg. homil. 9. in Euangelia, Dum crescunt, ait, dona, rationes eius crescunt donora: Matth. 25. & Luc. 19. Seruus ille, qui talentū abscondit, in tenebras mittitur exteriores, & alter, qui minū repositū in sudario, illa ipsa, cum acri etiam reprehensione spoliatur. Deinde, otiosa est facultas, & potestas, quæ nunquam operatur. Postremò malè audiunt Sacerdotes, qui nunquam sacrificant: quare secundo Machabæo. quarto, reprehenduntur quidam Sacerdotes, quod iam non circa altaris officia dediti erant contempto templo, & sacrificijs neglectis. Et in cap. Si quotiescumque. De consecratione, Distinctione secunda, ex Ambrosio dicitur. Si quotiescumque sanguis Christi effunditur, in remissionem peccatorum effunditur, debet semper accipere, ut peccata mibi semper dimittantur: qui semper peccat, semper debeat accipere medicinam, & ex Hilario in capite. Si non sunt. De consecratione Distinctione secunda. Si non sunt tanta peccata, ut excommunicetur quis, non se debet à medicina corporis, & sanguinis Domini separare. Hæc illi Patres.

Mihi sanè vera, & certa videtur haec opinio, præfertim si de eo Sacerdote loquamur, qui semper à sacrificio absque villa iusta, & debita causa cessat: de hoc enim auctores primæ opinionis loquuntur, quorum argumenta parui sunt ponderis, & momenti.

Si queras, An lethaliter peccet huiusmodi Sacerdos? Ricardus, Paludanus, Maior. Nauarr. & multi alij generatim aiunt eum peccare. Durandus dicit, grauiter peccare. Angelus, Silvester, Sotus, & alij sentiunt eum lethaliter peccare. Armilla vero, nolo, inquit, præcipitare fementiam. Ego licet probabile putem huiusmodi Sacerdotem leuiter, non grauiter peccare, sed multo probabilius